

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
(повне найменування вищого навчального закладу)

Філологічний

(назва інституту / факультету)

Кафедра сучасної української мови
(назва кафедри)

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

**Декан філологічного
факультету**

проф. Борис БУНЧУК
“ 16 ” квітня 2020 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА
ДЕРЖАВНОГО ІСПИТУ**

“Методика викладання української літератури”

(назва навчальної дисципліни)

Освітньо-професійна
програма

«Середня освіта (українська мова та література)»

Спеціальність

014 Середня освіта

Галузь знань

01 Освіта / Педагогіка

Рівень вищої освіти

перший бакалаврський

Факультет

філологічний

Мова навчання

українська

Чернівці 2020 рік

Робоча програма навчальної дисципліни **“Методика викладання української літератури”**
(назва навчальної дисципліни)

укладена відповідно до вимог її змісту (Ліцензійні умови провадження освітньої діяльності 2016 р.) та відповідає освітній програмі підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 014.01 «Середня освіта (українська мова та література)» та шостому кваліфікаційному рівню за Національною рамкою кваліфікації.

Розробники:

Антофійчук Володимир Іванович – доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри української літератури Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича.

Маркуляк Лариса Василівна – кандидат філологічних наук, доцент кафедри української літератури Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича.

Затверджено на засіданні кафедри української літератури

Протокол № 9 від “ 5 ” березня 2020 року

Схвалено методичною радою інституту / факультету

Протокол № 7 від “ 16 ” квітня 2020 року

Голова методичної ради інституту / факультету _____ Ірина ТАРАНГУЛ
(підпис) (прізвище та ініціали)

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Важливу роль у системі підготовки студентів-філологів відіграє курс методики викладання української літератури. Адже формування майбутнього вчителя-словесника залежить від якості удосконалення навчально-виховного процесу курсу методики викладання літератури у школі. Майбутній педагог повинен оволодіти науково-обґрунтованими методами і прийомами викладання літератури, умінням аналізувати художні твори, розвивати усне та писемне мовлення учнів, оволодіти теоретико-літературознавчими поняттями, проводити позакласну та позашкільну роботу з літератури, підвищувати свій методичний рівень освіти та удосконалювати професійну майстерність.

Курс методики викладання української літератури покликаний:

- формувати у студентів свідоме ставлення до української літератури як шкільного предмета та як виду мистецтва;
- збагачувати студентів знаннями у сфері методики викладання української літератури, на основі яких вони могли б домагатися свідомого і міцного засвоєння учнями програми з української літератури, ефективно організовувати навчальну діяльність школярів, формувати пізнавальну діяльність та самостійність учнів;
- формувати у студентів професійно-методичні вміння;
- навчати студентів самостійно працювати з навчально-методичною літературою;
- стимулювати науково-методичну творчість студентів, прагнення вдосконалювати свою педагогічну освіту, прищеплювати творче ставлення до вчительської праці.

Зміст курсу методики викладання української літератури включає такі розділи: методика викладання української літератури як наука, загальні питання навчання української літератури в школі (цілі, зміст, методи навчання, типи і структура уроків); методика вивчення творів, різних за жанрами (методика вивчення епічних, ліричних та драматичних творів), методика вивчення життєпису письменника, методика позакласної роботи з літератури.

Професійна підготовка вчителів-словесників можлива за умови глибокого розуміння студентами мети і змісту навчання української літератури в школі, умов мотиваційного забезпечення навчальної діяльності з цього предмета та її успішної організації, формування пізнавальної самостійності учнів. У програмі з української літератури для загальноосвітніх навчальних закладів зазначається, що «метою шкільного вивчення української літератури є підвищення загальної освіченості громадянина України, досягнення належного рівня сформованості вміння «читати й усвідомлювати прочитане», «прилучатися до художньої літератури, а через неї – до фундаментальних цінностей культур, розширення їхніх культурно-пізнавальних інтересів».

Відповідно до поставленої мети у шкільній програмі висувуються такі основні завдання, які ґрунтуються на аксіологічній, літературознавчій, культурологічній змістових лініях, акцентованих у «Державному стандарті»: зацікавлення учнів художнім твором як явищем мистецтва слова; розвиток уміння сприймати літературний твір як явище мистецтва слова; підняття загальної освіченості учнів; набуття ними базових знань з української літератури, необхідних для повноцінної інтеграції в суспільство на різних рівнях; ознайомлення із найвизначнішими і найпоказовішими взірцями української народної творчості та художньої літератури; формування читацької культури учнів, розвиток естетичного смаку; формування стійкого інтересу до української літератури як вагомого духовного спадку народу, повноцінного оригінального мистецтва; повернення втраченого престижу національної літератури, виховання її майбутнього читача й шанувальника; формування гуманістичного світогляду, розвиток духовного світу, утвердження загальнолюдських морально-етичних орієнтирів; вивчення української літератури в національному і світовому культурологічному контекстах, у між предметних зв'язках; розвиток творчих і комунікативних здібностей учнів, їхнього самостійного і критичного мислення, культур поєміки, вміння аргументовано доводити власну думку; вироблення вміння компетентно і цілеспрямовано орієнтуватися в інформаційному і комунікативному просторі.

1.1.МЕТА ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ – формувати у студентів систематизованих знань основних понять методики викладання української літератури, зокрема форм, методів та методичних прийомів викладання літератури; ознайомити з типологією уроків літератури та їх структурою, з основними етапами роботи над художніми творами різних жанрів, з методичними прийомами вивчення життєпису письменника.

1.2. ЗАВДАННЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ:

1. Сформувати у студентів цілісне уявлення про специфіку української літератури як навчального предмета і як виду мистецтва, покликаною розвивати пізнавальну діяльність школярів і сприяти їх патріотичному, морально-етичному та естетичному вихованню.
2. Збагачувати студентів знаннями з методики викладання української літератури, на основі яких вони могли б домогтися свідомого і міцного засвоєння учнями програми з української літератури, ефективно організувати навчальну діяльність школярів, сприяти вихованню національно свідомої особистості.
3. Формувати у студентів професійно-методичні вміння та навички.
4. Навчати студентів самостійно працювати з навчально-методичною літературою.
5. Стимулювати науково-методичну творчість студентів, прагнення вдосконалювати свою професійну освіту, прищеплювати творче ставлення до вчительської праці.

1.3. **КОМПЕТЕНЦІЇ**, якими має оволодіти студент у процесі вивчення дисципліни:

- знати особливості сучасних програм з української літератури, основні методи та прийоми навчання української літератури; джерела вивчення біографії письменника; типологію уроків літератури, основні теоретико-літературознавчі поняття;
- розуміти, що літературу неможливо розглядати поза контекстом культурного розвитку, духовного розвою нації;
- вміти аналізувати в єдності форми і змісту художні твори різних жанрів – епічних, ліричних, драматичних, застосовуючи при цьому різні методи та прийоми навчання; викликати інтерес до особистості письменника, його творчості, ознайомлюючи учнів з життєписом; пояснювати питання теорії літератури; організувати позакласну роботу з літератури; складати план-конспект уроку і провести пробний урок в аудиторії.

Методичні рекомендації

Комплексний державний іспит з методики викладання української мови та літератури бакалаври складають в усній формі. Він вимагає від студента:

- 1) ґрунтовних знань з методики викладання української мови (знання теоретичного матеріалу, структури й змісту чинної Програми тощо);
- 2) виявлення обізнаності з актуальними проблемами розвитку методики викладання української мови в навчальних закладах різного типу;
- 3) навичок аналізу структури й змісту підручників; складання планів-конспектів на запропоновану тему;
- 4) вміння фахово аналізувати методичну літературу, періодичні науково-методичні видання; добирати дидактичний матеріал; організовувати систематичну роботу з розвитку зв'язного мовлення на уроках української мови й позакласних заходах;
- 5) володіння методикою впровадження інноваційних технологій (інтерактивних методів) на уроках української мови.

Готуючись до іспиту, випускник повинен свідомо опрацювати значний за обсягом теоретичний матеріал, користуючись Програмою з методики викладання української мови.

Отримавши екзаменаційний білет, у якому вказано питання з методики викладання української мови, а також питання з методики викладання української літератури, студент одержує аркуш для відповіді, записує № білета, питання, зазначені в ньому, і дає на кожне з них стислу або розгорнуту відповідь.

Зразок екзаменаційного білета:

1. Види та форми контролю знань, умінь, навичок на уроках української мови.
2. Специфіка та ефективність уроку української літератури в навчальних закладах різних типів.

3. Методичні форми й прийоми роботи над образом-персонажем (на матеріалі роману О. Гончара “Собор”).

Відповідь на теоретичне питання треба побудувати за принципом: теоретичне положення – приклад. Ілюстративний матеріал повинен бути змістовним, доречним, пов’язаним із практикою викладання української мови в школі.

Методика викладання української літератури як наука і навчальна дисципліна

Предмет, зміст, цілі і структура та інші особливості курсу методики. Зв'язок методики з філософією, психологією, дидактикою, літературознавством та іншими науками. Урахування вікових та індивідуальних можливостей учнів, психологічні особливості навчальної діяльності учнів. Мова і література в школах нового типу та ВНЗ. Методи дослідження: теоретичний аналіз літератури; вивчення досвіду роботи школи; цілеспрямовані спостереження за діяльністю учнів; моделювання навчального процесу, різні види експерименту; анкетування; індивідуальні бесіди Основні етапи розвитку методики викладання української літератури. З історії розвитку шкільництва в Київській Русі. Літературно –педагогічні пам'ятки XI – XVII ст.. Стан освіти на українських землях кінця XVIII – початку XIX ст.. Школа і педагогічна освіта на теренах України в XIX ст.. Педагогічні думки К. Ушинського, М. Корфа, Й. Левицького. Педагогічна освіта на зламі XIX – початку XX ст.. Внесок у розвиток методики викладання літератури педагогів Х. Алчевської, Т. Лубенця, С. Русової, Т. Ващенко та ін.. Розвиток методичної думки в умовах радянського періоду створення української школи. Роль педагогічної спадщини А. Макаренка і В. Сухомлинського для подальшого розвитку методики викладання літератури. Актуальні питання вивчення методики..

Загальні питання навчання української літератури у школі. Українська література як навчальний предмет у школі. Освітнє значення української літератури як навчального предмета. Мета і зміст навчання української літератури в школі. Види знань, умінь та навичок з української літератури. Учитель-словесник та його професійні якості. Проблеми педагогічної майстерності учителя-словесника. Професійні якості вчителя літератури. Набуття психолого-педагогічних умінь і навичок. Психологічні та психолінгвістичні основи навчання української літератури. Основні нормативні документи, на які спирається методика навчання української літератури: Державний стандарт, Концепція літературної освіти, Програми з української літератури, Навчання української літератури в умовах реформування освіти.

Принципи навчання української літератури. Реалізація загально дидактичних принципів у навчанні української літератури. Принципи науковості і доступності, тісного взаємозв'язку навчання, виховання і розвитку учнів у навчальному процесі, у вивченні теорії і практики, у вивченні різних розділів курсу, принцип діяльнісного підходу до навчального процесу принцип мотиваційного забезпечення навчальної діяльності, принцип міжпредметних зв'язків, принцип операційності у вивченні літератури. Власне методичні принципи навчання української мови.

Засоби навчання української літератури. Підручник як провідний засіб навчання. Особливості чинних підручників з української літератури. Реалізація в підручнику принципів і цілей навчання. Засоби унаочнення, їх види. Технічні засоби у навчанні з мови. Комп'ютер як засіб оптимізації

навчального процесу. Інші засоби навчання. Обладнання шкільного кабінету української літератури.

Урок української літератури. Урок як основна загально дидактична форм вивчення літератури. Моделювання уроку української літератури як організаційної форми навчальної діяльності. Основні вимоги до уроку літератури. Структура уроку. Проблеми типології уроків літератури. Варіантність структури уроку. Структура і тип уроку. Інтегровані уроки, їх значення. Залежності і закономірності, властиві уроку як структурному утворенню. Завдання в системі уроку української літератури як спосіб управління навчальною діяльністю учнів. Функції навчальних завдань на уроках української літератури та шляхи їх реалізації. Види завдань. Програмовані та проблемно-програмовані завдання. Аналіз уроку з літератури.

Планування навчального процесу з української літератури: календарні, тематичні і поурочні плани.

Методи навчання української літератури. Особливості сприймання учнями художньої літератури. Основні етапи літературного розвитку школярів. Метод як одна з головних категорій методики. Проблема методів та їх класифікації в науковій літературі. Характеристика основних методів викладання літератури в школі. Основні напрямки навчальної діяльності учнів на уроках української літератури та їх методичне забезпечення. Організація діяльності учнів, спрямованої на сприймання та осмислення навчального матеріалу у процесі його викладання вчителем. Організація частково-пошукової діяльності учнів (евристична бесіда). Організація самостійного засвоєння учнями знань шляхом вивчення теоретичного матеріалу підручника. Організація самостійного осмислення учнями навчального матеріалу. Організація відтворення учнями одержаних знань (відтворювальна бесіда, зв'язне висловлювання учнів). Організація операційної діяльності учнів, спрямованої на застосування одержаних знань і формування навчально-літературних умінь. Організація процесів сприймання, відтворення і продукування учнями усного і писемного мовлення, збагачення учнів образними засобами та формування нормативного мовлення. Системне використання методів навчання на уроках української літератури.

Формування пізнавальної самостійності школярів у вивченні української літератури. Система роботи над розвитком уміння школярів самостійно здійснювати пізнавальну та практичну діяльність у сфері літератури, аналізувати художні твори, різні за жанрами. Організація процесу здобування учнями досвіду опанування предметних знань і вмінь, досвіду застосування знань та здійснення за їх допомогою самостійної діяльності у сфері вивчення творів художньої літератури, різних за жанрами. Оволодіння способами роботи з теоретичним матеріалом а також творами художньої літератури, способами засвоєння знань і способами їх застосування.

Організація перевірки знань учнів та умінь і навичок з української літератури. Види і способи перевірки знань, умінь і навичок учнів. Тестування у процесі вивчення української літератури

МЕТОДИКА ВИВЧЕННЯ ОСНОВНИХ РОЗДІЛІВ КУРСУ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Методика вивчення життєпису письменника. Місце розділу у шкільному курсі української літератури та основні підходи до його вивчення. Практичні цілі його вивчення. Нерозривний зв'язок творчості письменника з обставинами його життя. Особливості вивчення біографії письменника різними віковими групами учнів. Проблема вивчення біографії письменника. Джерела вивчення біографії письменника. Форми і методи викладу життєпису письменника. Знайомство учнів із творчою лабораторією митця слова.

Аналіз художнього твору. Сприймання учнями художніх творів, різних за жанрами Принципи аналізу літературного твору. Загальний зміст розбору літературного твору в 4-9 класах. Шляхи аналізу літературного твору в старших класах. Самостійна робота учнів у процесі аналізу художнього твору. Вироблення навичок роботи з літературними творами різних жанрів.

Вивчення епічних творів. Особливості сприймання учнями епічних творів. Зв'язок з теорією літератури: розкриття понять тема, ідея, характер, тип, композиція, сюжет літературного твору. З'ясування жанрових різновидів епічних творів: казка, оповідання, новела, памфлет, повість, роман. Ліро-епічні твори (байка, поема) в системі вивчення епічних творів. Методичні прийоми аналізу епічних творів.

Вивчення ліричних творів. Сприймання школярами лірики як особливого виду літературних творів Особливості лірики як роду літератури. Зв'язок з теорією літератури б поділ лірики за структурою і способом організації матеріалу. Тематичні групи ліричних творів. Специфіка аналізу лірики у школі.

Вивчення драматичних творів. Жанрові особливості драматичних творів та особливості їх сприйняття школярами. Організація читання драматичного твору в 4 – 9 класах. Характер завдань у процесі вивчення драматичних творів. Прийоми розвитку відтворюючої уяви учнів. Засоби творення характерів у драмі та специфіка аналізу образів-персонажів драматичних творів. Драматичне мистецтво у позакласній роботі з літератури.

Формування в учнів теоретико-літературних понять. Місце елементів теорії літератури у шкільних програмах і підручниках. Вивчення елементів теорії літератури у 4- - 9 класах Система теоретико-літературних понять для учнів старших класів. Самостійні творчі роботи учнів в опануванні ними знань із теорії літератури. Види наочності для засвоєння знань із теорії літератури. Взаємозв'язки у формуванні теоретико-літературних понять в учнів на уроках української та зарубіжної літератур.

Роль наочності у викладанні літератури. Наочність як один із важливих принципів навчання. Види наочності на уроках літератури. Текстова наочність і виразне читання. Комп'ютерні та звукові посібники на уроках літератури. Комплексне використання засобів наочності в умовах кабінетної системи. Добір та виготовлення саморобних наочних посібників. Роль наочності у проведенні позакласної роботи з літератури.

Розвиток усного і писемного мовлення учнів у процесі вивчення літератури. Принципи формування мовної культури школярів. Розвиток усного мовлення учнів. Взаємозв'язок мовлення учнів з їхнім літературно-естетичним розвитком. Основні види усних і письмових завдань з літератури. Уроки розвитку мовлення та особливості їх проведення в різних вікових групах.

Система письмових робіт з літератури. Роль і місце письмових робіт у вивченні літератури. Наукові основи класифікації учнівських робіт. Письмові роботи у 5 – 9 класах. Види письмових творів у старших класах. Основні вимоги до учнівських робіт. Перевірка письмових робіт учителем.

Позакласна робота з української літератури. Принципи організації позакласної роботи з української літератури. Принципи організації позакласної роботи. Взаємозв'язок позакласної роботи з класними заняттями. Зміст позакласної роботи. Основні форми позакласної роботи: заняття літературного гуртка, проведення літературних тижнів, тематичних вечорів, читацьких конференцій, шкільних ранків на літературні теми, випуск стінгазети, виготовлення журналів, альбомів, наочних посібників, підготовка повідомлень і доповідей, підготовка та виступи по радіо та на телебаченні, екскурсії в музеї; виставки, літературні ігри, літературні конкурси, олімпіади. Елементи наукового дослідження у позакласній роботі.

Факультативні заняття з української літератури. Факультативи з української літератури як засіб здійснення диференційованого навчання, підвищення теоретичного і практичного рівня підготовки учнів з української літератури, розвитку і поглиблення інтересу до української літератури; програми факультативних курсів. Специфіка роботи під час проведення факультативних занять.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ СТУДЕНТІВ ЗА ШКАЛОЮ ECTS ТА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ З КУРСУ «МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ»

Оцінювання рівня та якості знань студентів здійснюється із врахуванням індивідуальних особливостей студентів і передбачає диференційований підхід в його організації.

Оцінка «відмінно» («5», «А») виставляється студентам, які набрали загальну суму балів 90-100 від максимальної кількості можливих. При цьому:

- ґрунтовно засвоїли рекомендовані до кожної теми джерела тв. спеціальну літературу, вміють її використовувати для аргументації тих чи інших положень при розкритті відповідної проблеми;
- виявили поглиблене розуміння розвитку методичної науки;
- вільно оперують фактологічною джерельною базою, теоретичними засадами, оволоділи відповідною науковою термінологією, що передбачено при засвоєнні даного курсу;
- регулярно, кваліфіковано, з використанням матеріалів додаткової літератури брали участь у колоквіумах; глибоко опрацювали всі питання, які винесені на самостійне вивчення;
- виконали ІНДЗ;
- глибоко розкрили питання підсумкового модуль-контролю.

Оцінка «добре» («4», «В») виставляється студентам, які набрали загальну суму балів 80-89 від максимальної кількості можливих. При цьому:

- виявили обізнаність та частково засвоїли рекомендовані до кожної теми джерела та спеціальну літературу;
- в основному засвоїли матеріал, який дає можливість розуміти особливості розвитку методичної науки на сучасному етапі реформування школи;
- виявляють знання фактичного матеріалу, частково володіють відповідною науковою термінологією;
- брали досить активну участь при обговоренні питань у колоквіумах;
- опрацювали питання для самостійного вивчення;
- розкрили питання підсумкового модуль-контролю.

Оцінка «добре» («4», «С») виставляється студентам, які набрали суму балів 70-79 від максимальної кількості можливих. При цьому:

- виявили обізнаність та частково засвоїли рекомендовані до кожної теми джерела та спеціальну літературу;
- в основному засвоїли матеріал, який дає можливість розуміти особливості розвитку методичної науки на сучасному етапі реформування школи;
- виявляють знання фактичного матеріалу, орієнтуються в основних положеннях методики, частково володіють відповідною науковою термінологією;

- розкрили, але не повністю, питання підсумкового модуль-контролю.

Оцінка «задовільно» (3», «D») виставляється студентам, які набрали

Загальну суму балів 60-69 від максимальної кількості можливих. При цьому:

- не повністю опанували матеріал, передбачений програмою курсу, мають досить поверхневі знання щодо проблем, які вивчалися;
- показали фрагментарну обізнаність щодо змісту питань, що розглядалися під час лекцій та роботи у колоквіумах;
- обмежилися опосередкованим вивченням методичних джерел та мінімальним опрацюванням рекомендованої літератури;
- пасивно поводити себе під час роботи у колоквіумах, не виявили належних навичок і бажання до самостійної роботи;
- частково розкрили питання підсумкового модуль-контролю.

Оцінка «задовільно» (3», «E») виставляється студентам, які набрали загальну суму балів 50-59 від максимальної кількості можливих. При цьому:

- показали фрагментарну обізнаність щодо змісту питань, що розглядалися під час лекцій та роботи в колоквіумах;
- обмежилися опосередкованим вивченням методичних джерел та мінімальним опрацюванням рекомендованої літератури;
- пасивно поводити себе на колоквіумах, не виявили належних навичок і бажання до самостійної роботи;
- фрагментарно розуміються у питаннях, винесених на підсумковий модуль-контроль.

Оцінка «незадовільно» («2», «FX») з можливістю повторного складання

виставляється студентам, які набрали загальну суму балів 35-49 від максимальної кількості можливих. При цьому:

- не відвідували частину лекційних занять і колоквіумів;
- пасивно поводити себе на колоквіумах, не виявили належних навичок і бажання до самостійної роботи;
- не опрацювали рекомендованої літератури, у зв'язку з цим не орієнтуються в методичних проблемах;
- не розкрили питання підсумкового модуль-контролю.

Оцінка «незадовільно» («2», «F») з обов'язковим повторним курсом виставляється студентам, які набрали загальну суму балів 1-34 від максимальної кількості можливих. При цьому:

- не відвідували лекційних і практичних занять;
- пасивно поводити себе під час роботи у колоквіумах, не виявили належних навичок і бажання до самостійної роботи;
- не опрацювали рекомендованої літератури, у зв'язку з цим не орієнтуються в процесах розвитку методичної науки на сучасному етапі реформування школи;
- не бажали відповідати на поставлені запитання під час проведення колоквіумів, фактично не засвоїли програму курсу;
- повністю не розкрили питання підсумкового модуль-контролю.

Список рекомендованої літератури

Основна література

1. Бугайко Т.Ф., Бугайко Ф.Ф. Українська література в середній школі: Курс методики.-К.: Рад. школа, 1973.- 176 с.
2. Куцевол О.М. Методика викладання української літератури: Креативно-інноваційна технологія. Навчальний посібник .- Харків: Тимченко А.М. «Власні видання».- 2009.- 464 с.
3. Мазуркевич О.Р. Нариси з історії методики української літератури.-К.:Рад. школа, 1961.- 375 с.
4. Неділько В.Я. Методика викладання української літератури в середній школі.-К.: Вища школа, 1978.-248 с.
5. Пасічник Є.А. Українська література в школі .- К.: Рад. школа, 1983.-318 с.
6. Пасічник Є.А. Методика викладання літератури в середніх навчальних закладах: Навчальний посібник.-К.: Ленвіт, 2000.- 384 с.
7. Пультер Станіслав, Лісовський Антон. Методика викладання української літератури. Курс лекцій. - Тернопіль:»Підручники і посібники», 2004.-143 с.
8. Стерчак К.М. Основи методики літератури.-К.: Рад. школа, 1965.- 420 с.
9. Степанишин Б.І. Викладання української літератури в школі. - К.: Проза, 1995.- 254 с.
10. Українська література. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів з українською і російською мовами навчання: 5-11 класи//Дивослово..-2002.- №8.
11. Українська література. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів:5-12 класи. - К.: ВТФ «Перун», 2005.- 208
12. Бандура О.М. Міжпредметні зв'язки в процесі вивчення української літератури..- К.: Рад. школа, 1984.- 166 с..
13. Андрусенко Валентина. До проблеми викладання літератури в сучасній школі//Дивослово.-1999.- №12.-С.24-28.
- 14.Бугайко Т.Ф., Бугайко Ф.Ф. Навчання і виховання засобами літератури.- К.: Рад. школа, 1973.- 176 с.
- 15.Вертій Олексій. До проблеми викладання літератури//Дивослово.-2004.-№2.
- 16.Волошина Н.Й. Естетичне виховання учнів у процесі вивчення літератури.-К.: Рад. школа, 1985.- 102 с.
- 17.Волошина Ніла. Вивчення української літератури в новому навчальному році// Дивослово..-2002.-№8.

Додаткова література

1. Гомон Петро. Чи зможемо перейти рубікон.(До питання концепції літературної освіти)// Дивослово.-2000.- №10.
2. Гомон Петро. До проблеми сучасного прочитання літературних творів//Дивослово.-2001.- №2.
3. Грибан Галина. Взаємозв'язок у вивченні мови та літератури// Дивослово.- 998.- №2.- С.19-22.
4. Кисленко Леся. Формування національного світогляду на уроках літератури// Дивослово.-2002.- №7.

5. Косенко Ніна. Особливості сприймання учнями художніх текстів: Психологічний аспект//Дивослово.-2003.-№10.
6. Кузнєцова Г. Методичний концепт мети уроку з укр.. мови та літератури//Укр. мова і література. - 2008.- №2.- С.36-39.
7. Лісовський А.М. Вивчати літературу як мистецтво слова//Укр. мова і література в школі.-1986.- №5.- С.46-49.
8. Лісовський А. Під кутом зору формування творчого мислення учнів//. мова і література в школі.-2008.-№1.- С.28-35.
9. Михайлова Наталія. Емоційне виховання учнів на уроках української літератури// Дивослово.-1999.- №7.- С.44 – 45.
10. Мовчан Раїса. Деякі зауваги до вивчення української літератури в школі (За програмою Інституту літератури імені Т.Г.Шевченка НАН України)//Дивослово.-2004.- №9.
11. Мовчан Раїса Засадничі основи вивчення української літератури у 12-річній школі//Дивослово.-2004.- №8.
12. Пастушенко Н. Про мету і завдання вивчення літератури// Урок української.-2001.- №8-9.- С. 34-35.
13. Ситченко Анатолій. Педагогічні технології на уроках української літератури//Дивослово.-2001.- №10.
14. Тихоша Валентина. Творчий підхід до викладання літератури//Дивослово.-2002.- №1.
15. Токмань Ганна. Діалогізм та проблемність як принципи сучасного прочитання української літератури в школі//Дивослово.-2001.- №3.
16. Хропко Петро. Оновлення української літератури на шляхах модернізму//Дивослово.-1999.- №10.- С.36-40.
17. Чумак Тетяна. Розвиток творчих здібностей учнів на уроках літератури.//Дивослово.-2000.- №7.- С.49-53.